

Ambulantisering en regionalisering van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen in de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer, van 2018 tot 2023.

De UvA volgt van 2018 tot 2023 46 cliënten in deze regio.

In vijf jaar tijd zijn in totaal 122 interviews gedaan met 46 cliënt-participanten. Uitkomsten zijn ieder jaar besproken in focusgroepen met (niet-)gemeentelijke stakeholders in de regio. Deze factsheet geeft een overzicht van de conclusies en aanbevelingen.

Analyse van trajecten van cliëntparticipanten over vijf jaar tijd laat in grote lijnen drie typen zien: uitstroom richting een zelfstandige woning (39%); onderbroken trajecten/herhaalde dakloosheid (28%) en langdurig verblijf in MO of BW (19%).

Aanbeveling langdurig verblijf en instabiele trajecten

Wij zien in dit onderzoek langdurige BW-trajecten en trajecten van personen die zeer instabiel gehuisvest zijn. Als aanbeveling zouden wij daarom aandacht willen besteden aan de optie om studio's binnen BW met een permanent huurcontract, naar Fins model, aan te bieden.

Belangrijkste punten Bestaand en gewenst aanbod

o De maatschappelijke opvangvoorzieningen worden deze laatste meting ervaren als meer instabiel dan voorheen. De aanleiding die genoemd wordt is dat de doelgroep die in de MO-voorzieningen verblijft aan het verzwaren is.

o In dit vijfjarig onderzoek wordt ieder jaar opnieuw geconstateerd dat er meer voorzieningen voor de groep met een zwaardere zorgbehoefte nodig zijn. Volgens stakeholders is de weerstand vanuit de buurt tegen een Domus of Skaeve Huse het grootste probleem.

o Housing First is voor veel cliëntparticipanten een positieve ervaring. Dit is in lijn met het modelgetrouwheidsonderzoek over Housing First door het Trimbos Instituut. Toch gaat de Housing First aanpak niet altijd goed, waarbij de communicatie tussen cliënt, zorgorganisatie en woningcorporatie essentieel is.

Aanbevelingen voor het bestaand aanbod

- Volg het doel voor de branche van Valente op: 'Niemand hoeft langer dan drie maanden in de noodopvang te verblijven'.
- Leid het personeel op voor de zwaardere doelgroep in de voorzieningen.
- Doe ruimtelijke aanpassingen in huidige voorzieningen om de huidige doelgroep beter te bedienen.
- Gebruik de modelgetrouwheidsschaal van het Trimbos rapport over Housing First om de praktijk te verbeteren. En zorg voor tijdige intercollegiale communicatie wanneer er signalen zijn vanuit een casus in de wijk.

Interesse in deze of eerdere onderzoeksrapportages? Scan de QR of bezoek onze website voor meer informatie: www.nienkeboesveldt.com

Belangrijkste punten Uitstroom naar de woningmarkt

- o De ervaring van cliënten is dat het sterk afhankelijk is van de begeleider hoe snel of langzaam het traject richting uitstroom vordert. Stakeholders benoemen dat de cliënt in zo'n geval zelf een klacht moet indienen.
- o Er bestaat de veronderstelling vanuit cliëntperspectief dat bewindvoering / budgetbeheer een voorwaarde voor uitstroom is.
- o Urgentiecriteriën maken dat er cliënten zijn die 'tijd aan het uitzitten zijn' in MO/BW-voorzieningen, om uit te kunnen stromen naar een eigen woning

Aanbevelingen voor het bestaand aanbod

- Volg het doel van Valente op: 'Niemand hoeft langer dan drie maanden in de noodopvang te verblijven'.
- Leid het personeel op voor de zwaardere doelgroep in de voorzieningen.
- Doe ruimtelijke aanpassingen in huidige voorzieningen om de huidige doelgroep beter te bedienen.
- Gebruik de modelgetrouwheidsschaal van het Trimbos rapport over Housing First om de praktijk te verbeteren. En zorg voor tijdige intercollegiale communicatie wanneer er signalen zijn vanuit een casus in de wijk.

Belangrijkste punten Wonen in de wijk

- o De werk-/inkomenssituatie van 40 van de 44 cliëntparticipanten is vijf jaar lang onveranderd. Uit ervaringen van cliëntparticipanten die wel richting (vrijwilligers)werk zijn gegaan, weten we dat hier nog veel te winnen valt.
- o Niet-gemeentelijke stakeholders ervaren een druk om Wlz-indicaties aan te vragen en noemen dat dit een belemmering voor het bieden van de juiste zorg.
- o Het "scheiden van wonen en zorg" uit het Nationaal Actieplan wordt geschonden, door zorg te verplichten bij een huurcontract.

"Ergens denk ik: als de cliënt dat toch al wil, hoe erg is het dan dat het wordt geëist?"

Aanbevelingen voor het wonen in de wijk

- De participatiewens is een belangrijk onderdeel van het traject en draagt bij aan het welslagen van zelfstandig wonen. Begeleiding kan in combinatie met daginvulling in bijv. een wijkcentrum gebeuren. Kennis van de sociale wijkkaart is hierin cruciaal.
- De inzet op Wlz is niet in lijn met landelijk ingezet beleid. De nadruk van de Wmo ligt op maatwerk en rekening houden met het individu en zijn of haar situatie.
- Een eigen huurcontract zonder aanvullende voorwaarden, zoals het verplichten van zorg, is de meest normaliserende benadering en er blijkt dat dit in veel gevallen kan.

Ontwikkelingen in vijf jaar onderzoek

De afgelopen vijf jaar zijn een aantal dingen opgevallen. Allereerst zien we grote vooruitgang: meer samenwerking tussen centrum- en regiogemeenten, duidelijke afspraken met woningcorporaties en de betrokkenheid met alle kwetsbare inwoners. Aan de andere kant zijn er blijvende uitdagingen voor deze regio: de plaatsing van de zwaardere doelgroep, de ervaren onveiligheid in MO-voorzieningen en er is veel ruimte voor verbetering op het gebied van onderlinge relaties tussen de ketenpartners.